

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાતની વડી અદાલતમાં, અમદાવાદ ખાતે

ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૭૪૩૦/૨૦૦૮

માં

ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૭૪૩૦/૨૦૦૮

સાથે

ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૭૪૨૮/૨૦૦૮

સાથે

ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૬૩૫૪/૨૦૦૮

સાથે

ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૬૧૭૭/૨૦૦૮

સાથે

કિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૧૧૨૯૧/૨૦૦૮

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી બી. એન. કારિયા

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે?	
૨	પત્રકારને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ ચુકાદાની યોગ્ય નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ પણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

=====

દેસાઈ બળદેવભાઈ ચેહરાભાઈ.... અરજદાર(ઓ)

વિરૂદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ર.... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફે વકીલ શ્રી માનવ એ. મહેતા

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨ તરફે વકીલ શ્રી મેસર્સ એસ. જી. એસોસિએટ્સ

સામાવાળા(ઓ) નં. ૩ તરફે વકીલ શ્રી જલ એસ. ઉનવાલા

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨.૧ તરફે સિનિયર વકીલ શ્રી ભદ્રિશ એસ. રાજુ, સુશ્રી
ભાવિની જાની તરફથી,

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે વકીલ શ્રી કે. પી. રાવલ, એ.પી.પી.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી બી. એન. કારિયા

તારીખ: ૨૯/૦૯/૨૦૧૭

સંયુક્ત ચુકાદો

૧. કાયદા અને તથ્યોના સમાન પ્રશ્નો ઉપસ્થિત થતા હોવાથી, સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વત્ વકીલોની સંમતિથી આ પાંચ અરજીઓ સાંભળીને આ સંયુક્ત ચુકાદા દ્વારા નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૨. આ પાંચ ક્રિમીનલ મિસ. અરજીઓ કોડ ઓફ ક્રિમીનલ પ્રોસીજર, ૧૯૭૩ (સંક્ષિપ્તમાં "સીઆરપીસી") ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ સંબંધિત અરજીઓમાં નીચે જણાવેલ ફરિયાદો રદ કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે:

૨.૧ કલોલ સિટી પોલીસ સ્ટેશન, કલોલ, જિલ્લો: ગાંધીનગરમાં નોંધાયેલ સી.આર. નં. ૧-૨૬/૨૦૦૮ (ક્રિમીનલ મિસ. અરજીઓ નં. ૭૪૩૦/૨૦૦૮ અને ૬૩૫૪/૨૦૦૮).

૨.૨ નારણપુરા પોલીસ સ્ટેશન, અમદાવાદ , જિલ્લો: અમદાવાદ માં નોંધાયેલ એમ. કેસ નં. ૩/૨૦૦૮ (ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૭૪૨૮/૨૦૦૮ અને ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૬૧૭૭/૨૦૦૮).

૨.૩ કલોલ તાલુકા પોલીસ સ્ટેશન, કલોલ, જિલ્લો: ગાંધીનગરમાં નોંધાયેલ સી.આર. નં. ૧૧-૧૧૦/૨૦૦૮ (ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૧૧૨૯૧/૨૦૦૮).

૩. દરેક અરજીની ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૭૪૨૮ અને ૭૪૩૦/૨૦૦૮:

૩.૧ અરજદારે ગામ: દંતાલી, જિલ્લો: ગાંધીનગર ખાતે આવેલી એકર ૩-૧૬ ગુંઠા ક્ષેત્રફળ ધરાવતી બ્લોક નં. ૨૫૧ વાળી જમીન સામાવાળા નં. ૨-ફરિયાદી

પાસેથી રૂ. ૮,૮૦,૦૦૦/- ના અવેજમાં તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા ખરીદી હતી અને તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ સબ રજિસ્ટ્રાર કચેરી, કલોલ ખાતે તેની નોંધણી કરાવી હતી. એવો આક્ષેપ છે કે સદર વેચાણ દસ્તાવેજની નોંધણીની તારીખથી ૧૪ દિવસના સમયગાળા પછી, સામાવાળા નં. ૨ એ અરજદાર અને અન્ય લોકો એટલે કે પ્રશ્નવાળી જમીનના ગણુતિયાઓ, તેમના વકીલ અને એજન્ટ સામે સી.આર. નં. ૨૬/૨૦૦૮ વાળી વિવાદિત ફરિયાદ દાખલ કરી હતી. ત્યારબાદ, અન્ય આરોપીઓ સાથે, અરજદારે વિદ્વાન એડિશનલ સેશન્સ અને ફાસ્ટ ટ્રેક જજ, કોર્ટ નં. ૫, ગાંધીનગરની અદાલત સમક્ષ સીઆરપીસી ની કલમ ૪૩૮ હેઠળ ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૭૦/૨૦૦૮ થી અરજી કરી હતી અને સદર આગોતરા જામીન અરજી તારીખ ૨૭/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ મંજૂર કરવામાં આવી હતી.

૩.૨ ત્યારબાદ, ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટ પ્રથમ વર્ગ, કલોલ સમક્ષ નિયમિત જામીન મેળવવા અરજદાર અને અન્ય લોકો દ્વારા ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૧૬/૨૦૦૮ રજૂ કરવામાં આવી હતી, જે તારીખ ૧૦/૦૩/૨૦૦૮ ના આદેશથી મંજૂર કરવામાં આવી હતી જેમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે પક્ષકારો ઘણા સમયથી મુકદ્દમાબાજી કરી રહ્યા છે અને ફરિયાદી-સામાવાળા નં. ૨ એ સદર ફરિયાદમાં સાચી હકીકતો છુપાવી છે. દરમિયાન, પોલીસે તારીખ ૦૩/૦૩/૨૦૦૮ ના રોજ વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી. કોર્ટ, કલોલ સમક્ષ અરજદારના રિમાન્ડ માટે અરજી દાખલ કરી હતી અને વિદ્વાન જજે તારીખ

૦૩/૦૩/૨૦૦૮ ના આદેશ દ્વારા અવલોકન કર્યું હતું કે ફરિયાદીએ પોતાની ફરિયાદમાં સાચી અને યોગ્ય હકીકતો જણાવી નથી અને તેના પોતાના વ્યવહારો સ્પષ્ટ નથી. ત્યારબાદ, અરજદારને જાણવા મળ્યું કે અન્ય આરોપીના પિતા એટલે કે સ્વ. શ્રી મફાભાઈ લાખાભાઈ રબારી અને તેમના ભાઈ રબારી કાળા પ્રશ્નવાળી જમીનના ગણુતિયા હતા અને સદર જમીનના અગાઉના માલિકો પંચાલ પરષોત્તમદાસ રણછોડ અને અન્ય હતા. અરજદારને જાણવા મળ્યું કે તારીખ ૧૪/૦૩/૧૯૯૬ ના રોજ, સામાવાળા નં. ૨ એ મૂળ માલિકો એટલે કે પંચાલ પરષોત્તમદાસ રણછોડ અને અન્યના વારસદારો પાસેથી નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા સદર જમીન ખરીદી હતી, પરંતુ વાસ્તવમાં સદર જમીન નિવૃત્ત ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસ –સામાવાળા નં. ૩ શ્રી ગુરુદયાલ સિંહ દ્વારા સામાવાળા નં. ૨ ના નામે ખરીદવામાં આવી હતી અને સામાવાળા નં. ૨ એ સદર ગુરુદયાલ સિંહના પત્ની એટલે કે શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલ સિંહને પાવર ઓફ એટર્ની આપી હતી. અને તેના દ્વારા, સામાવાળા નં. ૨ એ શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલ સિંહ સાથે તારીખ ૨૬/૦૩/૧૯૯૬ ના રોજ બાનાખત કર્યું હતું જે પાછળથી તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ રદ કરવામાં આવ્યું હતું. જમીનના ગણુતિયાઓ એટલે કે અન્ય આરોપીઓ અને પ્રશ્નવાળી જમીનના માલિકો વચ્ચે વિવિધ મંચો સમક્ષ અનેક મુકદ્દમાઓ ચાલી રહ્યા હતા. સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા સામાવાળા નં. ૩ ના પત્નીની તરફણમાં કરવામાં આવેલું બાનાખત તારીખ ૧૮/૦૧/૨૦૦૭ ના રોજ રદ કરવામાં આવ્યું હતું. સામાવાળા નં. ૨ ના પાવર ઓફ એટર્નીના આધારે, શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલ સિંહે

વિવાદિત જમીન તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૦૭ ના રોજ રૂ. ૯,૦૦,૦૦૦/- માં એક કાશ્મીર સિંહ નિરંજ સિંહ સૈનીને વેચી દીધી હતી અને તેની નોંધણી સબ રજિસ્ટ્રાર કલોલની કચેરીમાં તારીખ ૦૪/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ થઈ હતી. ઉપરોક્ત વેચાણ દસ્તાવેજ અંગે જાણ થયા પછી, અરજદારે કાશ્મીર સિંહ નિરંજ સિંહ સૈની, શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલ સિંહ, સામાવાળા નં. ૨ અને અન્ય લોકો સામે જાહેરાત, મનાઈદુકમ અને તારીખ ૦૪/૦૨/૨૦૦૮ ના નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજને રદ કરવા માટે વિદ્વાન પ્રિન્સિપાલ સિનિયર સિવિલ જજ, કલોલ એટ ગાંધીનગરની અદાલતમાં તારીખ ૨૫/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૧૯/૨૦૦૮ દાખલ કર્યો હતો. પ્રશ્નવાળી જમીનના ગણુતિયાઓએ તારીખ ૧૪/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ વર્તમાનપત્ર 'સંદેશ' માં સદર જમીન અંગે એક જાહેર નોટિસ આપીને સામાન્ય જનતાને જાણ કરી હતી કે સદર જમીનમાં તેમનો હક, હિસ્સો અને હિત છે અને સામાવાળા નં. ૨ તેમજ તેમના પાવર ઓફ એટર્ની ધારક સાથે સદર જમીન અંગે કોઈએ કોઈ વ્યવહાર કરવો નહીં. સદર નોટિસના જવાબમાં સામાવાળા નં. ૨ એ, તેમના વકીલ મારફતે, 'સંદેશ' માં તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ એક જાહેર ખબર નોંધાવી કરીને સામાન્ય જનતાને જાણ કરી હતી કે સામાવાળા નં. ૨ એ આવી કોઈ વ્યક્તિને કોઈ પાવર ઓફ એટર્ની આપી નથી. આ દરમિયાન તારીખ ૨૩/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ, જ્યારે આરોપીઓમાંથી એકનો પુત્ર વિવાદિત જમીન પર હાજર હતો, ત્યારે કેટલાક પોલીસ કર્મચારીઓ/પોલીસ ખાતાના હોય તેવા જણાતા માણસો સદર જમીન પર આવ્યા હતા અને સદર જમીન ખાલી કરવા માટે તેને ધમકી

આપી હતી. સદર વ્યક્તિઓએ વિવાદિત જમીન પર વાયર ફેન્સિંગ પણ કરાવી દીધું હતું. આરોપીઓમાંથી એકનો પુત્ર ફરિયાદ નોંધાવવા માટે કલોલ પોલીસ સ્ટેશને ગયો હતો, જોકે, કલોલ પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ કર્મચારીઓએ તેને તેના પિતાને બોલાવવા કહ્યું હતું અને ત્યારબાદ, ફરિયાદ નોંધવામાં આવી હતી. તેથી, આરોપીઓમાંથી એકના પુત્રની ફરિયાદ લેવામાં આવી ન હતી. બાબતની તે સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, આરોપીઓમાંથી એકના પુત્રએ સદર બનાવનું વર્ણન કરતી પોતાની લેખિત ફરિયાદ તારીખ ૨૩/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ રજિસ્ટર્ડ પોસ્ટ એ.ડી. દ્વારા નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, ગાંધીનગરને મોકલી આપી હતી. સામાવાળા નં. ૨ એ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૩૪, ૧૧૪, ૧૨૦બી હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે અરજદાર અને અન્ય વ્યક્તિઓ સામે નારણપુરા પોલીસ સ્ટેશન, અમદાવાદ ખાતે તારીખ ૦૫/૦૫/૨૦૦૮ ના રોજ બીજી ફરિયાદ, એટલે કે એમ. કેસ નં. ૩/૨૦૦૮ દાખલ કરી હતી. સામાવાળા નં. ૨ એ એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે અરજદાર દ્વારા વિદ્વાન પ્રિન્સિપાલ સિવિલ જજ, કલોલની અદાલતમાં દાખલ કરવામાં આવેલા સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૧૯/૨૦૦૮ માં રજૂ કરવામાં આવેલી, સામાવાળા નં. ૨ ને અરજદાર દ્વારા નાણાં ચૂકવ્યાની સાબિતી આપતી રૂ. ૮,૮૦,૦૦૦/- ની તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ની પહોંચ ખોટી અને બનાવટી છે અને તેના પર તેમના દ્વારા સહી કરવામાં આવી નથી. સદર ફરિયાદ રદ કરવા માટે અન્ય આરોપીઓએ આ નામદાર કોર્ટ સમક્ષ ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૬૧૭૭/૨૦૦૮ દાખલ કરી છે અને તે આ નામદાર કોર્ટ સમક્ષ પેન્ડિંગ છે અને

સદર અરજીમાં, આ નામદાર કોર્ટે તપાસ એજન્સીને તપાસ ચાલુ રાખવા મંજૂરી આપી છે, જોકે, અરજદારો સામે કોઈ બળજબરીપૂર્વકનું પગલું ન ભરવા માટે સૂચવવામાં આવ્યું છે. અન્ય આરોપીઓએ વર્તમાન ફરિયાદ રદ કરવા માટે આ નામદાર કોર્ટ સમક્ષ ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૬૩૫૪/૨૦૦૮ દાખલ કરી છે અને તે આ કોર્ટ સમક્ષ પેન્ડિંગ છે. સદર બાબતમાં, આ કોર્ટે તપાસ એજન્સીને તપાસ ચાલુ રાખવા મંજૂરી આપી છે, જોકે, અત્રેના અરજદારો સામે કોઈ બળજબરીપૂર્વકનું પગલું ભરવામાં આવશે નહીં. ત્યારબાદ, અન્ય આરોપીઓએ વર્તમાન ફરિયાદ રદ કરવા માટે આ કોર્ટ સમક્ષ ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૬૩૫૪/૨૦૦૮ દાખલ કરી છે અને તે આ કોર્ટ સમક્ષ પેન્ડિંગ છે. સદર અરજીમાં, આ કોર્ટે તપાસ એજન્સીને તપાસ ચાલુ રાખવા મંજૂરી આપી છે, જોકે, અરજદારો સામે કોઈ બળજબરીપૂર્વકનું પગલું ભરવામાં આવશે નહીં.

ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૬૩૫૪/૨૦૦૮, ૬૧૭૭/૨૦૦૮ અને ૧૧૨૯૧/૨૦૦૮:

જ.૧ અરજદારોના પિતા, એટલે કે સ્વ. શ્રી મફાભાઈ લાખાભાઈ રબારી અને તેમના ભાઈ રબારી કાળા વર્ષ ૧૯૬૬-૬૭ થી ૧૯૭૯-૮૦ સુધી ગામઃ દંતાલી, જિલ્લો: ગાંધીનગર ખાતે આવેલી, એકર ૩-૧૬ ગુંઠા ક્ષેત્રફળ ધરાવતી, બ્લોક નં. ૨૫૧ તરીકે રૂપાંતરિત થયેલી સર્વે નં. ૧૭૫ અને ૧૭૬ વાળી

જમીનના ગણતિયાઓ હતા. અરજદારો અને તેમના પિતા તથા કાકાના નામ વર્ષ ૧૯૬૬-૬૭ થી ૧૯૭૯-૮૦ સુધી મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં ચાલતા હતા. જોકે, કેટલાક કારણોસર, મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં તેમના નામો ચાલુ રહ્યા ન હતા પરંતુ તેમની પાસે જમીનનો કબજો હતો અને તેઓ તે ખેડતા હતા અને તેઓ હજુ પણ સદર જમીનના કબજામાં છે. ત્યારબાદ, અરજદાર નં. ૩ એ મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં તેમના નામો સમાવવામાં આવે તે માટે મામલતદાર, કલોલ સમક્ષ તારીખ ૦૫/૦૭/૧૯૯૫ ની અરજી દાખલ કરી હતી. જોકે, તારીખ ૧૫/૦૭/૧૯૯૬ ના આદેશ દ્વારા, મામલતદારે સદર અરજી દફતરે કરવાનો આદેશ કર્યો હતો. સદર આદેશથી અસંતુષ્ટ થઈને, અરજદાર નં. ૩ એ નાયબ કલેક્ટર, ગાંધીનગર સમક્ષ તારીખ ૨૫/૦૮/૧૯૯૬ ની અપીલ નં. જમીન/વિવાદ/એસાઅર/૮/૦૧ દાખલ કરી હતી. સદર અપીલમાં, નાયબ કલેક્ટર, ગાંધીનગરે મામલતદાર, કલોલના તારીખ ૧૫/૦૭/૧૯૯૬ ના આદેશને રદ અને બાતલ ઠેરવતો તારીખ ૧૩/૦૫/૨૦૦૩ નો આદેશ પસાર કર્યો હતો અને પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી નવો નિર્ણય લેવા માટે કેસ મામલતદાર અને એ.એલ.ટી. ને રિમાન્ડ કર્યો હતો.

જ.૨ તારીખ ૧૪/૦૩/૧૯૯૬ ના રોજ, અત્રેના સામાવાળા નં. ૨ એ મૂળ માલિકો એટલે કે પંચાલ પરષોત્તમદાસ રણછોડ અને અન્યના વારસદારો પાસેથી નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા સદર જમીન ખરીદી હતી. અરજદારને પાછળથી જાણવા મળ્યું કે વાસ્તવમાં સદર જમીન નિવૃત્ત ઈન્સ્પેક્ટર જનરલ

ઓફ પોલીસ શ્રી ગુરુદયાલ સિંહ નામના એક વ્યક્તિ દ્વારા ખરીદવામાં આવી હતી. સદર જમીન તેમણે સામાવાળા નં. ૨ ના નામે ખરીદી હતી અને સદર સામાવાળા નં. ૨ એ સદર ગુરુદયાલ સિંહના પત્ની એટલે કે શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલ સિંહને પાવર ઓફ એટર્ની આપી હતી. અરજદારોને પાછળથી એ પણ જાણવા મળ્યું હતું કે સામાવાળા નં. ૨ એ શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલ સિંહ સાથે તારીખ ૨૬/૦૩/૧૯૯૬ ના રોજ બાનાખત કર્યું હતું, જે પાછળથી તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ રદ કરવામાં આવ્યું હતું.

૪.૩ અરજદારોએ સદર જમીન મેળવવાના હેતુથી મામલતદાર અને એ.એલ.ટી., કલોલ સમક્ષ બોમ્બે ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ એક્ટની કલમ ૩૨-ઓ હેઠળ અરજી નં. ગણોત/૩૨-ઓ/દંતાલી/૯૬૬/૯૬ દાખલ કરી હતી. સદર અરજીના અનુસંધાને, મામલતદાર અને એ.એલ.ટી., કલોલે તારીખ ૨૬/૦૪/૧૯૯૬ ના રોજ આદેશ પસાર કરીને એવું ઠેરવ્યું હતું કે મૃતક મફત લાખાના વારસદારો બોમ્બે ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ એક્ટની કલમ ૩૨-ઓ ની જોગવાઈઓ હેઠળ સદર જમીન ખરીદવા માટે હકદાર હતા. તદનુસાર, સદર જમીનની કિંમત રૂ. ૮૩૦/- નક્કી કરવામાં આવી હતી અને અરજદારોને સદર આદેશ મળ્યાની તારીખથી છ મહિનાની અંદર સદર રકમ જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

૫. ક્રિમીનલ મિસ. અરજીઓ નં. ૬૩૫૪/૨૦૦૮; ૬૧૭૭/૨૦૦૮ અને ૧૧૨૯૧/૨૦૦૮ માં અરજદારો વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી ધવલ એમ. બારોટ, ક્રિમીનલ મિસ. અરજીઓ નં. ૭૪૨૮/૨૦૦૮ અને ૭૪૩૦/૨૦૦૮ માં અરજદારો વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી માનવ એ. મહેતા, સામાવાળા નં. ૨.૧ વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ મિસ. ભાવિની જાની વતી સિનિયર વકીલ શ્રી ભદ્રિશ એસ. રાજુ અને સામાવાળા નં. ૧ વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન એ.પી.પી. શ્રી કે. પી. રાવલને સાંભળવામાં આવ્યા.

૬. ક્રિમીનલ મિસ. અરજીઓ નં. ૬૩૫૪/૨૦૦૮, ૬૧૭૭/૨૦૦૮ અને ૧૧૨૯૧/૨૦૦૮ માં અરજદારો વતી ઉપસ્થિત શ્રી ધવલ એમ. બારોટ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે મૂળ ફરિયાદી-સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા કલોલ પોલીસ સ્ટેશન ખાતે વર્તમાન અરજદારો સામે આઈપીસી ની કલમ ૩૮૭, ૪૦૬, ૪૨૦, ૧૧૪ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે ખોટી ફરિયાદ નોંધાવવામાં આવી હતી, જે તારીખ ૧૪/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ સી.આર. નં. ૧-૨૬/૨૦૦૮ તરીકે નોંધાઈ હતી. વાસ્તવમાં, ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૭૪૩૦/૨૦૦૮ માંના અરજદારે ગામ: દંતાલી, જિલ્લો: ગાંધીનગર ખાતેની વિવાદિત જમીન સામાવાળા નં. ૨ પાસેથી તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા રૂ. ૮,૧૮,૦૦૦/- ના વેચાણ અવેજ માટે ખરીદી હતી અને મૂળ ફરિયાદી-સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા તે જ દિવસે સબ રજિસ્ટ્રાર, કલોલની કચેરી સમક્ષ વેચાણ દસ્તાવેજ કરી આપવામાં આવ્યો હતો. મૂળ ફરિયાદી-

સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા પોતાની સહી હેઠળ રૂ. ૮,૧૮,૦૦૦/- ની પહોંચ પણ આપવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, અરજદારની તરફથી વેચાણ દસ્તાવેજની નોંધણી થયાના ૧૪ દિવસના સમયગાળા પછી, તારીખ ૧૪/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ, તેણે અરજદાર સામે વર્તમાન ફરિયાદ દાખલ કરી હતી, જેઓ પ્રશ્નવાળી જમીનના માલિક અને ગણુતિયા હતા. ફરિયાદના સંબંધમાં ગાંધીનગર ખાતેના એડિશનલ સેશન્સ જજ અને ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલી સીઆરપીસી ની કલમ ૪૩૮ હેઠળની આગોતરા જામીન અરજી તારીખ ૨૭/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ મંજૂર કરવામાં આવી હતી. વર્તમાન અરજદાર દ્વારા જે.એમ.એફ.સી., કલોલ સમક્ષ કરવામાં આવેલી નિયમિત જામીન અરજી તારીખ ૧૦/૦૩/૨૦૦૮ ના આદેશ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી હતી. સામાવાળા નં. ૨ એ સદર ફરિયાદમાં સાચી હકીકતો દર્શાવી નથી જે વાત વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી., કલોલ દ્વારા અરજદારને નિયમિત જામીન પર મુક્ત કરવાનો આદેશ આપતી વખતે પણ અવલોકન કરવામાં આવી છે. મૂળ ફરિયાદી-સામાવાળા નં. ૨ એ નિવૃત્ત IGP ના પત્ની શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલસિંઘને પાવર ઓફ એટર્ની આપી છે. પોલીસ દ્વારા રિમાન્ડ માંગવામાં આવ્યા હતા અને વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી., કલોલે તેમના તારીખ ૦૩/૦૩/૨૦૦૮ ના આદેશમાં એવું પણ અવલોકન કર્યું છે કે ફરિયાદીએ પોતાની ફરિયાદમાં સાચી અને યોગ્ય હકીકતો જણાવી નથી અને તેના પોતાના વ્યવહારો સ્પષ્ટ નથી. અન્ય આરોપીના પિતા શ્રી મફાભાઈ લાખાભાઈ રબારી અને તેમના ભાઈ રબારી કાળા પ્રશ્નવાળી જમીનના ગણુતિયા હતા અને

ગણતિયા તથા સદર જમીનના અગાઉના માલિકો વચ્ચે જમીન અંગે વિવાદો ચાલી રહ્યા હતા. અરજદારની જાણકારી મુજબ, મૂળ ફરિયાદીએ તારીખ ૧૪/૦૩/૧૯૯૬ ના રોજ મૂળ માલિકોના વારસદારો પાસેથી નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા સદર જમીન ખરીદી હતી. વાસ્તવમાં, સદર જમીન એક નિવૃત્ત IGP-સામાવાળા નં. ૩ શ્રી ગુરુદયાલ સિંહ દ્વારા સામાવાળા નં. ૨ ના નામે ખરીદવામાં આવી હતી અને સામાવાળા નં. ૩ ના પત્ની શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલ સિંહની તરફમાં તેમના દ્વારા એક પાવર ઓફ એટર્ની કરી આપવામાં આવી હતી, જે પાછળથી તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ રદ કરવામાં આવી હતી. સામાવાળા નં. ૨ ના પાવર ઓફ એટર્નીના આધારે, સદર શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલ સિંહ વિવાદિત જમીન તારીખ ૧૫/૧૦/૨૦૦૭ ના રોજ રૂ. ૯,૦૦,૦૦૦/- ના અવેજ માટે એક કાશ્મીર સિંહ નિરંજ સિંહને વેચી દીધી હતી અને તેની વિધિવત નોંધણી તારીખ ૦૪/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ થઈ હતી. અરજદાર બળદેવભાઈ ચેહરાભાઈ દેસાઈ દ્વારા જાહેરાત, મનાઈફુકમ અને તારીખ ૦૪/૦૨/૨૦૦૮ ના નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજને રદ કરવા માટે પ્રિન્સિપાલ સિનિયર સિવિલ જજ, કલોલ એટ ગાંધીનગર સમક્ષ સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૧૯/૨૦૦૮ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ, મૂળ ફરિયાદી-સામાવાળા નં. ૨ એ અરજદાર સામે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૩૪, ૧૧૪ અને ૧૨૦બી હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે અમદાવાદ ખાતેના નારણપુરા પોલીસ સ્ટેશનમાં તારીખ ૦૫/૦૫/૨૦૦૮ ના રોજ બીજી ફરિયાદ, એટલે કે એમ. કેસ નં. ૩/૨૦૦૮ દાખલ કરી હતી જેમાં એવો આક્ષેપ કરાયો

હતો કે અરજદાર દ્વારા સદર નાણાંની ચુકવણી દર્શાવતી તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ની રૂ. ૮,૮૦,૦૦૦/- ની પહોંચ ખોટી અને બનાવાયેલી છે અને તેના પર તેમના દ્વારા સહી કરવામાં આવી ન હતી. અરજદારની તરફથી વેચાણ દસ્તાવેજ ફરિયાદી દ્વારા તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ કરી આપવામાં આવ્યો હતો અને વર્તમાન ફરિયાદ ૧૪ દિવસના વિલંબ પછી તારીખ ૧૪/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ નોંધાવવામાં આવી હતી. ફરિયાદ બીજું કંઈ નહીં, પરંતુ અરજદારને હેરાન કરવા અને પ્રશ્નવાળી જમીનમાં તેમના હકો જતા કરવા માટે તેમના પર દબાણ લાવવાના હેતુથી પાછળથી ઊભો કરાયેલો વિચાર છે. સામાવાળા નં. ૩ એ સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા તેમના પત્નીને આપવામાં આવેલા પાવર ઓફ એટર્નીનો ઉપયોગ કરીને તુરંત જ તારીખ ૦૪/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ વેચાણ દસ્તાવેજ રજિસ્ટર કરાવ્યો, અને ત્યારબાદ વર્તમાન ફરિયાદ નોંધાવી. સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ અરજદાર સામે એક પછી એક ફરિયાદો દાખલ કરીને કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરી રહ્યા છે. આ સિવિલ કોર્ટ સમક્ષ પેનિંગ શુદ્ધ રીતે સિવિલ વિવાદ છે, જેને સામાવાળા નં. ૨ એ વર્તમાન અરજદારને હેરાન કરવા અને તેમના પર દબાણ લાવવાના હેતુથી ફોજદારી કાર્યવાહીમાં ફેરવી નાખ્યો છે. છતાં, વેચાણ દસ્તાવેજ સામાવાળા નં. ૨-મૂળ ફરિયાદી દ્વારા અરજદારની તરફથી કરી આપવામાં આવ્યો હતો.

૬.૧ એવું વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે જો ફરિયાદમાં કરાયેલા કથનોને તેની સમગ્રતામાં જોવામાં આવે, તો તે સ્ફટિકની જેમ સ્પષ્ટ થઈ જશે કે આવા કથનો

વર્તમાન અરજદાર દ્વારા ભજવવામાં આવેલી કોઈ સક્રિય ભૂમિકા દર્શાવતા નથી જેથી અરજદારો માટે સિવિલ હકો મેળવવા હેતુસર ફોજદારી કાર્યવાહીનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય. જ્યારે વર્તમાન અરજદાર પર બદલો લેવાના છૂપા હેતુથી દ્વેષપૂર્વક ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હોય. તેથી, અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ધવલ બારોટ દ્વારા સી.આર. નં. ૧-૨૬/૨૦૦૮ વાળી ફરિયાદને રદ અને બાતલ કરવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

૭. કિમીનલ મિસ. અરજીઓ નં. ૭૪૨૮/૨૦૦૮ અને ૭૪૩૦/૨૦૦૮ માં અરજદાર વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી માનવ મહેતાએ કિમીનલ મિસ. અરજીઓ નં. ૬૩૫૪/૨૦૦૮; ૬૧૭૭/૨૦૦૮ અને ૧૧૨૯૧/૨૦૦૮ માં અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ધવલ બારોટ દ્વારા રજૂ કરાયેલી દલીલોને સમર્થન આપ્યું હતું અને વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે રૂ. ૮,૮૦,૦૦૦/- ની વેચાણ રકમ મૂળ ફરિયાદી-સામાવાળા નં. ૨ ને ખરીદનાર પાસેથી મળી ગઈ હતી અને વેચાણ દસ્તાવેજ દેસાઈ બળદેવભાઈ ચેહરાભાઈની તરફથી કલોલ ખાતેના સબ રજિસ્ટ્રારની કચેરીમાં વિધિવત રીતે નોંધાયો હતો, જે કાયદાની નજરમાં માન્ય દસ્તાવેજ હતો, સામાવાળા નં. ૨ એ બીજી ખોટી ફરિયાદ દાખલ કરી છે. અરજદાર-દેસાઈ બળદેવભાઈ ચેહરાભાઈની તરફથી કરી આપવામાં આવેલા વેચાણ દસ્તાવેજની માન્યતા કે કાયદેસરતા ચકાસવાને બદલે, ૨૦૦૮ થી, અરજદારને હેરાન કરવાના હેતુથી બીજી ખોટી ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી. હસ્તાક્ષર નિષ્ણાતનો અહેવાલ કામચલાઉ છે. ફરિયાદીને એવી બૂમરાણ

મયાવીને કોઈ લાભ લેવા દઈ શકાય નહીં કે અરજદાર પાસેથી રૂ. ૮,૧૮,૦૦૦/- ની રકમ સ્વીકારતી કોઈ પહોંચ તેના દ્વારા આપવામાં આવી ન હતી. વાસ્તવમાં, બનાવાયેલી પહોંચ અરજદાર સામે બીજી ફરિયાદ દાખલ કરવા માટે જ ફરિયાદીની પોતાની જ ઉપજાવી કાઢેલી રચના હતી. જ્યાં સુધી પ્રશ્નવાળી જમીનનો સંબંધ છે, મહેસૂલી કાર્યવાહી ચાલી રહી છે અને યોગ્ય સમયે મહેસૂલી સત્તાધિકારી દ્વારા હકો નક્કી કરવામાં આવશે. પ્રશ્નવાળી જમીન પર પક્ષકારોના હકો નક્કી કરવા માટે સિવિલ કોર્ટ સક્ષમ સત્તાધિકારી છે. વર્તમાન ફરિયાદ એ કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ છે અને ન્યાયના હેતુઓને સુનિશ્ચિત કરવા માટે, આ કોર્ટે વર્તમાન અરજદારો સામે દાખલ કરાયેલી આક્ષેપિત ફરિયાદને રદ અને બાતલ કરવા માટે સીઆરપીસી ની કલમ ૪૮૨ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. તેથી, માંગણી કર્યા મુજબ ફરિયાદોને રદ અને બાતલ કરીને આ અરજીઓને મંજૂર કરવા માટે તેમના દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

૮. બીજી તરફ, સામાવાળા નં. ૨.૧ વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ મિસ. ભાવિની જાની વતી સિનિયર વકીલ શ્રી ભદ્રિશ એસ. રાજુએ અરજદારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોનો સખત વિરોધ કર્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે સી.આર. નં. ૧-૨૬/૨૦૦૮ વાળી ફરિયાદના સંબંધમાં, તપાસ એજન્સીને ગુનાની તપાસ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને તપાસ પછી, એજન્સીને વર્તમાન અરજદારોને આક્ષેપિત ગુનામાં સાંકળતી પ્રથમ દર્શનીય સામગ્રી મળી આવી છે. આથી, અરજદારો સામે ચાર્જશીટ રજૂ

કરવામાં આવી હતી. આવી પરિસ્થિતિમાં, પ્રાસિક્યુશન પાસે પૂરતી સામગ્રી ઉપલબ્ધ હોવાથી, કોર્ટ આક્ષેપિત ફરિયાદને રદ અને બાતલ કરીને અરજદારોની તરફણામાં પોતાની વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરી શકે નહીં. એવું વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે મૂળ ફરિયાદીએ સદર જમીન મૂળ જમીન માલિકો એટલે કે પંચાલો પાસેથી તારીખ ૧૪/૦૩/૧૯૯૬ ના રોજ ખરીદી હતી. મહેસૂલી કાર્યવાહીમાં, મામલતદાર અને ખેત પંચ બોમ્બે ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ એક્ટની કલમ ૩૨(ઓ) હેઠળ મૃતક મફત લાખાના વારસદારો સદર જમીન ખરીદવા માટે હકદાર હોવાનું ઠેરવવા માટે પ્રસન્ન થયા હતા. નાયબ કલેક્ટર, મહેસાણાએ તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૬ ના રોજ, મૂળ જમીન માલિકો (પંચાલો) દ્વારા કરાયેલી ગણોત વિવાદ અપીલમાં કેસ મામલતદાર અને ખેત પંચને રિમાન્ડ કર્યો હતો, જેને ગણોત રિમાન્ડ કેસ નં. ૩૨-ઓ/દંતાલી/૩૯/૦૬ તરીકે નવો નંબર આપવામાં આવ્યો હતો અને તારીખ ૦૮/૦૨/૨૦૦૮ ના આદેશથી, મામલતદારે ઠેરવ્યું હતું કે મૂળ આરોપી નં. ૩ સદર જમીનનો ગણુતિયા નથી. સામાવાળા નં. ૨ એ ૧૨ વર્ષ પહેલાં સદર જમીન ખરીદી હતી અને તેઓ સદર જમીનના પ્રત્યક્ષ કબજામાં હતા. તારીખ ૦૮/૦૨/૨૦૦૮ ના આદેશને પડકારતી આરોપી નં. ૩ દ્વારા કરાયેલી ગણોત અપીલમાં, નાયબ કલેક્ટર, ગાંધીનગરે તારીખ ૨૪/૦૩/૨૦૦૯ ના રોજ સદર અપીલ ફગાવી દીધી હતી. આરોપી વ્યક્તિઓએ, શરૂઆતથી જ, મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં પોતાના નામો દાખલ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે અને નાયબ કલેક્ટરના તારીખ ૨૪/૦૩/૨૦૦૯ ના આદેશના કારણે તેઓ સફળ થઈ શક્યા ન હતા.

૮.૧ એવું કે, આરોપીઓ દ્વારા સંમતિ આપ્યા મુજબ, સમજૂતી કરાર રજૂ કરવા છતાં, મૂળ ફરિયાદીને જાનથી મારી નાખવાની ધમકીઓ હેઠળ, નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજ પર સહી લેવામાં આવી હતી એવી ખાતરી સાથે કે ખરીદનાર ફરિયાદીને રૂ. ૧ કરોડ ચૂકવશે, પરંતુ ફરિયાદીને એક પણ પાઈ આપવામાં આવી નથી અને આરોપી વ્યક્તિઓ દ્વારા રૂ. ૧ કરોડની છેતરપિંડી કરવામાં આવી છે. એક એફ.આઈ.આર. ક્રિમીનલ કેસ નં. ૧૦૯૫/૨૦૦૮ માં પરિણમી છે, જે વિદ્વાન ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટ, પ્રથમ વર્ગ, કલોલની અદાલતમાં પેન્ડિંગ છે, જેને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને રદ કરી શકાય નહીં કે વર્તમાન કેસમાં જમીન પચાવી પાડવાનો ગંભીર ગુનો સ્પષ્ટપણે બને છે, જે માટે ટ્રાયલ જરૂરી છે અને અરજદારો સામે સદર ગુના માટે ટ્રાયલ ચલાવવી જરૂરી છે. અરજદારો સાચા હાથે આવ્યા નથી અને સાચી તથા યોગ્ય હકીકતો રજૂ કરી નથી. અરજદાર સામે દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદ બનાવટ અને છેતરપિંડીના ફોજદારી ગુના અંગેની છે. કારણ કે તેમણે મૂળ ફરિયાદીની સહી કરીને પહોંચ/વોઉચરની બનાવટ કરી છે. સદર ખોટા અને બનાવટી વોઉચરો એ સ્થાપિત કરવાના હેતુથી ઊભા કરવામાં આવ્યા હતા કે પ્રશ્નવાળી જમીનનો વેચાણ દસ્તાવેજ કાયદેસરનો વેચાણ દસ્તાવેજ હતો. સદર વોઉચર ઊભું કરાયેલું છે અને વેચાણ અવેજ પેટે ફરિયાદીને રૂ. ૮,૮૦,૦૦૦/- નો કોઈ અવેજ પણ ચૂકવવામાં આવ્યો ન હતો. આરોપીઓ દ્વારા ગેરકાયદે પ્રવેશ કરવા અને મિલકતને નુકસાન પહોંચાડવાના કૃત્યના કારણે કલોલ તાલુકા પોલીસ સ્ટેશનમાં સી.આર. નં. ૧૧૦/૨૦૦૮

વાળી એફઆઈઆર શરૂ કરવામાં આવી હતી, જેમાં એજન્સી દ્વારા તપાસ શરૂ કરવામાં આવી છે. આરોપીઓનું કૃત્ય ગુનાહિત માનસ અને એક કમબદ્ધ શ્રેણીમાં એક પછી એક ગુનો કરવાની આરોપીઓની વૃત્તિ દર્શાવે છે. હસ્તાક્ષર નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય વર્તમાન અરજદારોનો ગુનાહિત માનસ અને કામ કરવાની પદ્ધતિ છતી કરે છે, જેમણે ફરિયાદીની કિંમતી જમીન હડપ કરવા માટે ગુનો કર્યો છે. આરોપીઓએ એકબીજા સાથે ગંભીર કાવતરું રચ્યું છે, અને નીચલી કોર્ટની કસ્ટડીમાંથી મહત્વપૂર્ણ દસ્તાવેજો ગાયબ કર્યા છે.

૮.૨ તેમણે સખત દલીલ કરી હતી કે શીર્ષક ધરાવતી બાબતોના અરજદારોએ પોતાની સંબંધિત અરજીઓમાં ક્યાંય પણ એ હકીકતનો ખુલાસો કર્યો નથી કે તેમની શીર્ષક ધરાવતી અરજીઓ દાખલ કરવા સમયે, તારીખ ૨૬/૦૩/૨૦૦૮ ના રોજ ચાર્જશીટ રજૂ કરવામાં આવી હતી, જેને ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટ, પ્રથમ વર્ગ, કલોલ, જિલ્લો: ગાંધીનગરની અદાલતમાં ક્રિમીનલ કેસ નં. ૧૦૯૫/૨૦૦૮ તરીકે નંબર આપવામાં આવ્યો હતો.

૯. રાજ્ય વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન એ.પી.પી. શ્રી કે. પી. રાવલે ફરિયાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા કથનોને સમર્થન આપ્યું હતું કે ફરિયાદી દ્વારા વર્તમાન અરજદારો સામે પ્રથમ દર્શનીય કેસ બનાવવામાં આવ્યો છે. તપાસ અધિકારી સમક્ષ પોતાના નિવેદનોમાં દરેક સાક્ષીએ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું

છે. આક્ષેપિત ફરિયાદમાં વર્તમાન અરજદારો સામે પ્રથમ દર્શનીય ગુનો બને છે. જ્યારે વર્તમાન અરજદાર સામે પૂરતી સામગ્રી ઉપલબ્ધ હોય ત્યારે અરજદારોની પૃષ્ઠભૂમિ ધ્યાનમાં લેવી જરૂરી છે. આથી, આ કોર્ટ દ્વારા વર્તમાન અરજદારોની તરફથી સીઆરપીસી ની કલમ ૪૮૨ હેઠળની કોઈ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકાય નહીં. આથી, તમામ અરજીઓને ફગાવી દેવા માટે તેમના દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

૧૦. કેસની હકીકતો અને સંબંધિત પક્ષકારો વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો અને રેકૉર્ડ પર રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજોને ધ્યાનમાં લેતા, એવું જણાય છે કે મૂળ ફરિયાદી દ્વારા ૧૪/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી, એવું જણાય છે કે મૂળ ફરિયાદીના દુઃખદ અવસાન પછી, તેમના પુત્ર જેઓ વર્તમાન સામાવાળા નં. ૨ છે તેમને ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં મૃતકના કાયદેસરના વારસદાર અને પ્રતિનિધિ તરીકે જોડાવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. એ બાબત વિવાદસ્પદ નથી કે મૂળ ફરિયાદીએ ૧૪/૦૩/૧૯૯૬ ના રોજ નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા મૂળ જમીન માલિક એટલે કે પંચાલો પાસેથી સદર જમીન ખરીદી હતી. એવું પણ જણાય છે કે અરજદારોના પિતા/કાકા એટલે કે મફાભાઈ લાખાભાઈ રબારીનું નામ ૧૯૯૬ થી ૧૯૮૦ સુધી પ્રશ્નવાળી જમીન સંબંધિત મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં ન હતું અને કાળા વહજી રબારી અને મફત વહજી રબારીનું નામ મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં ચાલતું હતું. આરોપી નં. ૩ એ મામલતદાર અને ખેત પંચ, કલોલનો સંપર્ક કર્યો હતો, જેમાં

૨૬/૦૪/૧૯૯૬ ના રોજ, મામલતદાર દ્વારા એવું ઠેરવવામાં આવ્યું હતું કે મૃતક મફત લાખાના વારસદારો બોમ્બે ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ એક્ટની કલમ ૩૨-ઓ હેઠળ સદર જમીન ખરીદવા માટે હકદાર છે. ત્યારબાદ, એવું જણાય છે કે નાયબ કલેક્ટર, મહેસાણાએ મૂળ જમીન માલિકો એટલે કે પંચાલો દ્વારા કરાયેલી ગણોત વિવાદ અપીલમાં ૨૬/૦૪/૧૯૯૬ ના આદેશ દ્વારા ૨૪/૧૨/૧૯૯૬ ના આદેશથી કેસ મામલતદાર અને ખેત પંચને રિમાન્ડ કર્યો હતો. એવું પણ જણાય છે કે ત્યારબાદ ફરીથી, મામલતદારે ગણોત રિમાન્ડ કેસ નં. ૩૨-ઓ/દંતાલી/૩૯/૦૬ માં ૦૮/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ એવું ઠેરવવા પ્રસન્નતા દાખવી હતી કે મૂળ આરોપી નં. ૩ સદર જમીનનો ગણુતિયા નથી અને ગણોત કાયદાની કલમ ૩૨-ઓ હેઠળની તપાસ બંધ કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો. મૂળ આરોપી નં. ૩ એ મામલતદાર દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને પડકારતી ગણોત અપીલ નં. ૩૪/૨૦૦૮ થી નાયબ કલેક્ટર, ગાંધીનગર સમક્ષ અપીલ કરી હતી, પરંતુ પાછળથી ૨૪/૦૩/૨૦૦૯ ના આદેશથી સદર અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી હતી. મૂળ ફરિયાદી દ્વારા ફરિયાદમાં કરવામાં આવેલા કથનો અનુસાર, મૂળ આરોપીઓએ એકબીજા સાથે કાવતરું રચીને, ફરિયાદીનો સંપર્ક કર્યો હતો અને તેને એવું કહીને લાલચ આપી હતી કે તેઓ તેને વેચાણ અવેજ પેટે રૂ. ૧ કરોડની મોટી રકમ ચૂકવશે. મૂળ ફરિયાદી રૂ. ૧ કરોડની રકમ માટે સદર જમીન વેચવા સંમતિ આપી હતી અને તેને એમ.ઓ.યુ. કરવા માટે લઈ જવામાં આવી રહ્યો છે તેવા બહાના હેઠળ એક સ્થળે લઈ જવામાં આવ્યો હતો અને જાનથી મારી નાખવાની ધમકી હેઠળ, એવી

ખાતરી સાથે નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજ પર સહી લેવામાં આવી હતી કે ફરિયાદીને રૂ. ૧ કરોડ ચૂકવવામાં આવશે, પરંતુ તેને એક પણ પાઈ આપવામાં આવી ન હતી અને આમ, આરોપી વ્યક્તિઓ દ્વારા તેની સાથે રૂ. ૧ કરોડની છેતરપિંડી કરવામાં આવી હતી. એ પણ અવિવાદિત હકીકત છે કે આક્ષેપિત એફ.આઈ.આર. ક્રિમીનલ કેસ નં. ૧૦૯૫/૨૦૦૮ માં પરિણમી છે, જે વિદ્વાન ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટ, પ્રથમ વર્ગ, કલોલની અદાલતમાં પેઝિંગ છે. રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો પરથી, એવું જણાય છે કે ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ, મૂળ ફરિયાદી દ્વારા અરજદાર-બળદેવભાઈ ચેહરાભાઈ દેસાઈની તરફથી પ્રશ્નવાળી જમીનનો વેચાણ દસ્તાવેજ કરી આપવામાં આવ્યો હતો, જે તેમની સહી હેઠળ વિધિવત રીતે નોંધાયો હતો. રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલી વેચાણ દસ્તાવેજની નકલ પરથી, એવું જણાય છે કે મૂળ ફરિયાદી તેમજ ખરીદનારની સહીઓ કરવામાં આવી હતી અને ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના રોજ સબ રજિસ્ટ્રાર, કલોલની કચેરીનો સિક્કો મારવામાં આવ્યો હતો. રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજમાં ફરિયાદી દ્વારા સહીનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો નથી કે તેને પડકારવામાં આવી નથી. રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલા અન્ય દસ્તાવેજ પરથી એવું પણ જણાય છે કે મૂળ ફરિયાદીએ તેમના પાપર ઓફ એટર્ની શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલ સિંહ મારફતે સદર જમીન અમદાવાદ ના એક શ્રી કાશ્મીર સિંહ નિરંજ સિંહ સૈનીને ૧૫/૧૨/૨૦૦૭ ના રોજ રૂ. ૯ લાખના અવેજમાં વેચી દીધી હતી. સદર વેચાણ દસ્તાવેજ ૦૪/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ સબ રજિસ્ટ્રાર, કલોલની કચેરીમાં વિધિવત રીતે નોંધાયો હતો. એવું પણ જણાય છે કે આ કાર્યવાહીના

અરજદારોમાંથી એક એટલે કે બળદેવભાઈ ચેહરાભાઈ દેસાઈ દ્વારા નં. ૧ કાશ્મીરસિંહ નીરજસિંહ સૈની, નં. ૨ શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલસિંહ અને નં. ૩ મિયાંનસરૂદ્દીન મહમૂદ ચિશ્તી-મૂળ ફરિયાદી અને અન્ય લોકો સામે વિદ્વાન પ્રિન્સિપાલ સિનિયર સિવિલ જજ, કલોલ સમક્ષ ગામઃ દંતાલીના બ્લોક નં. ૨૫૧ વાળી જમીન અંગે આરોપી નં. ૨ દ્વારા અરજદાર નં. ૧ ની તરફથી કરવામાં આવેલા તારીખ ૦૪/૦૨/૨૦૦૮ ના નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજને રદ કરવા માટે સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૧૯/૨૦૦૮ તેમજ જાહેરાત, મનાઈહુકમ અને કબજા માટેનો દાવો પણ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. મફતભાઈ લાખાભાઈ રબારીના કાયદેસરના વારસદારો દ્વારા વારસદારો મારફતે અલગ-અલગ નોટિસો પણ આપવામાં આવી હતી અને સામેના પક્ષ દ્વારા પણ તેનો જવાબ આપવામાં આવ્યો હતો. મૂળ ફરિયાદી દ્વારા ૦૫/૦૫/૨૦૦૮ ના રોજ બળદેવભાઈ ચેહરાભાઈ દેસાઈ અને અન્ય ત્રણ લોકો સામે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૩૪, ૧૧૪ અને ૧૨૦બી હેઠળ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી. ફરિયાદમાં કરાયેલો મુખ્ય આક્ષેપ વેચાણ દસ્તાવેજ પર આરોપી દ્વારા મેળવવામાં આવેલી ફરિયાદીની બનાવટી સહી અને આરોપી દ્વારા ઊભી કરાયેલી રૂ. ૮,૮૦,૦૦૦/- ની બનાવટી પહોંચ અંગેનો હતો, જેમાં તેના દ્વારા કોઈ સહી કરવામાં આવી ન હતી કારણ કે જમીન ખરીદવા માટે ફરિયાદીને કોઈ રકમ આપવામાં આવી ન હતી. ફરિયાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા કથનો પરથી, એવું જણાય છે કે તે શ્રી બળદેવભાઈ ચેહરાભાઈને રૂ. ૧ કરોડના વેચાણ અવેજ માટે જમીન વેચવા સંમત થયો હતો અને એમ.ઓ.યુ. ને બદલે,

અન્ય સહ-આરોપીના કાવતરાથી ખરીદનાર દ્વારા વેચાણ દસ્તાવેજ પર તેની સહી મેળવવામાં આવી હતી અને રૂ. ૮,૮૦,૦૦૦/- ની પહોંચ બનાવટી ઊભી કરવામાં આવી હતી કારણ કે તેણે પહોંચ પર કોઈ સહી કરી ન હતી અથવા ખરીદનાર પાસેથી કોઈ રકમ મેળવી ન હતી, ખરીદનાર બળદેવભાઈ ચેહરભાઈ દેસાઈ દ્વારા મૂળ ફરિયાદી સહિતના પ્રતિવાદીઓ સામે દાખલ કરાયેલ સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ અને મૂળ ફરિયાદી મિયાંનસરફીન મહમૂદ ચિશ્તી દ્વારા તેમના પાવર ઓફ એટર્ની શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલસિંહ મારફતે રૂ. ૯ લાખના અવેજ માટે કરી અપાયેલ બીજો વેચાણ દસ્તાવેજ અને પક્ષકારો વચ્ચે શરૂ થયેલા મહેસૂલી વિવાદો દર્શાવે છે કે ફરિયાદી દ્વારા શુદ્ધ રીતે સિવિલ સ્વરૂપના વિવાદને ફોજદારી સ્વરૂપમાં ફેરવી નાખવામાં આવ્યો છે. તેણે અન્ય અરજદાર બળદેવભાઈ ચેહરાભાઈ દેસાઈની તરફથી વેચાણ દસ્તાવેજમાં તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના વેચાણ દસ્તાવેજ પર પોતાની સહીનો ઇનકાર કર્યો નથી. માત્ર અરજદારો દ્વારા સંમત થયા મુજબ ફરિયાદીને અવેજની રકમ ન ચૂકવવાના કારણે જ તેણે ફરિયાદ નોંધાવી છે. એ નોંધવું મહત્વપૂર્ણ છે કે મૂળ ફરિયાદી દ્વારા વેચાણ દસ્તાવેજ કરી આપ્યાના ચાર દિવસ પછી, તે જ જમીનનો બીજો વેચાણ દસ્તાવેજ મૂળ ફરિયાદી દ્વારા તેમના પાવર ઓફ એટર્ની શ્રીમતી મનજીતકૌર ગુરુદયાલસિંહ મારફતે કરી આપવામાં આવ્યો હતો. જ્યારે કોઈ મિલકત પર માલિકીનો દાવો કરીને મિલકતની ટ્રાન્સફર કરતો વેચાણ દસ્તાવેજ કરવામાં આવે છે, ત્યારે આવા વેચાણ દસ્તાવેજ હેઠળના ખરીદનાર માટે એવો આક્ષેપ કરવાનું શક્ય બની શકે છે કે વિકેતાએ માલિકીની ખોટી રજૂઆત કરીને

તેની સાથે છેતરપિંડી કરી છે અને તેને ગેરકાયદેસર રીતે વેચાણ અવેજ આપવા પ્રેરેલ છે. પરંતુ, આ કેસમાં, ફરિયાદી ખરીદનાર નથી. બીજી બાજુ, ખરીદનારને સહ-આરોપી બનાવવામાં આવ્યો છે. ફરિયાદીનો એવો કેસ નથી કે આરોપીઓમાંથી કોઈએ પણ તેને ક્ષલ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હોય કે ફરિયાદીએ એવો પણ આક્ષેપ કર્યો નથી કે વેચાણ દસ્તાવેજ કરતી વખતે અરજદારે ફરિયાદી હોવાનો ઢોંગ કર્યો હતો.

૧૧. એવું જણાય છે કે ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૧૧૨૯૧/૨૦૦૮ માંના સામાવાળા નં. ૨-ગામઃ દંતાલીના સોનુસિંગ ગોપાલસિંગ રાજાવત દ્વારા ત્રીજી ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી જેમાં એવો આક્ષેપ કરાયો હતો કે ૦૩/૦૭/૨૦૦૮ ના રોજ, તેઓ છેલ્લા ૫ મહિનાથી પ્રશ્નવાળી જમીનની સુરક્ષાના હેતુ માટે સેક્યુરિટી ગાર્ડ (ચોકીદાર) તરીકે નોકરી કરતા હતા. સદર ફરિયાદમાં આગળ એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે ઉપરોક્ત અરજીમાંના એક અરજદારે પ્રશ્નવાળી જમીનના કેટલાક થાંભલાઓનું વાચર ફેન્સિંગ તોડી નાખ્યું હતું અને સદર ફરિયાદીને ધમકી આપી હતી, અને તેથી, ૦૩/૦૭/૨૦૦૮ ના રોજ વર્તમાન ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી. ૨૩/૦૨/૨૦૦૮ ના રોજ, જ્યારે અરજદાર નં. ૨ વિવાદિત જમીન પર હાજર હતા, ત્યારે કેટલાક પોલીસ કર્મચારીઓ અથવા પોલીસ ખાતાના હોય તેવા જણાતા માણસો સદર જમીન પર આવ્યા હતા અને તેમને સદર જમીન ખાલી કરવા ધમકી આપી હતી. અરજદાર ફરિયાદ નોંધાવવા માટે કલોલ પોલીસ સ્ટેશને ગયા હતા, પરંતુ સદર પોલીસ

સ્ટેશનના પોલીસે તેમને અરજદાર નં. ૧ ને બોલાવવા સૂચના આપી હતી, અને ત્યારબાદ, ફરિયાદ નોંધવામાં આવશે. તેથી, અરજદાર નં. ૨ ની ફરિયાદ નોંધવામાં આવી ન હતી. આથી, અરજદાર નં. ૨ એ સદર બનાવનું વર્ણન કરતી તારીખ ૨૩/૦૨/૨૦૦૮ ની લેખિત ફરિયાદ રજિસ્ટર્ડ પોસ્ટ એ.ડી. દ્વારા નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, ગાંધીનગરને મોકલી આપી હતી. સદર ફરિયાદની એક નકલ આ અરજીમાં અરજદારો દ્વારા પરિશિષ્ટ-W થી રજૂ કરવામાં આવી હતી. રેકૉર્ડ પરથી એવું પણ જણાય છે કે ૨૧/૦૨/૧૯૯૭ ના રોજ, અરજદારો અને અત્રેના સામાવાળા નં. ૪ વચ્ચે એક સમજૂતી થઈ હતી, જેના દ્વારા સામાવાળા નં. ૪ આ અરજીના અરજદાર નં. ૧ ને તેમના હકો પેટે રૂ. ૫ લાખ ચૂકવવા સંમત થયા હતા. જોકે, જ્યારે સદર ચેક નકારાયો ત્યારે સામાવાળા નં. ૪ ને નેગોશિયેબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ નોટિસ આપવામાં આવી હતી. ફરીથી, ૨૨/૦૩/૨૦૦૪ ના રોજ, અત્રેના અરજદાર અને સામાવાળા નં. ૪ વિવાદિત જમીન અંગે સમજૂતી પર આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ, સામાવાળા નં. ૪ દ્વારા તારીખ ૩૦/૦૧/૨૦૦૮ ના સંદેશ વર્તમાનપત્રમાં સદર જમીન અંગે ટાઈટલ ક્લિયરન્સ અંગેની એક જાહેર નોટિસ પ્રકાશીત કરવામાં આવી હતી અને અરજદારને સદર જમીન ખાલી કરવા ધમકી આપવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ, અરજદાર નં. ૧ એ વિદ્વાન એડિશનલ સિવિલ જજ (જ્યુ.ડી.), કલોલ સમક્ષ સામાવાળા નં. ૪ સામે રેગ્યુલર સિવિલ સુટ નં. ૨૬/૨૦૦૬ થી દાવો દાખલ કર્યો હતો અને આવા દાવાની પ્લાઈન્ટની નકલ પરિશિષ્ટ-કે થી સંલગ્ન છે. એવું પણ જણાય છે કે સામાવાળા નં. ૪ દ્વારા તેમના વકીલ મારફતે

આપવામાં આવેલી ઉપરોક્ત જાહેર નોટિસના સંબંધમાં, અરજદારો દ્વારા જવાબ પણ આપવામાં આવ્યો હતો. ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ, ઉપરોક્ત હકીકતોને જોતાં, એક જ વ્યવહારના સંબંધમાં અલગ-અલગ ફરિયાદી દ્વારા અલગ-અલગ સમયે ૩ અલગ-અલગ ફરિયાદો દાખલ કરવામાં આવી હતી. આ કોર્ટ, રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલી હકીકતો અને દસ્તાવેજી પુરાવાઓ પરથી, એવા અભિપ્રાય પર આવે છે કે આ બીજું કંઈ નહીં પરંતુ ફરિયાદી દ્વારા અરજદારો પર ગેરકાયદેસર પદ્ધતિથી દબાણ લાવીને અને ખોટી રીતે ફોજદારી કાયદાને અમલમાં મૂકીને શરૂ કરાયેલી કોર્ટની કાર્યવાહીનો દુરુપયોગ છે.

૧૨. મોહમ્મદ ઇબ્રાહીમ વિ. બિહાર રાજ્ય, (૨૦૦૯)૮ એસસીસી ૭૫૧ માં અહેવાલ થયેલ કેસમાં, એવું ઠેરવવામાં આવ્યું છે કે:

૧૦. "કલમ ૪૬૭ (જેટલે અંશે તે આ કેસને સંબંધિત છે) જોગવાઈ કરે છે કે જે કોઈ કિંમતી જામીનગીરી હોવાનો દાવો કરતો દસ્તાવેજ બનાવટી બનાવે છે, તેને આજીવન કેદની અથવા દસ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય તેવી કોઈ એક મુદતની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને તે દંડને પણ પાત્ર થશે. આપણા હેતુ માટે સંબંધિત, કલમ ૪૭૧ જોગવાઈ કરે છે કે જે કોઈ છળપૂર્વક અથવા અપ્રમાણિકપણે કોઈ દસ્તાવેજને અસલી તરીકે વાપરે છે જેને તે

જાણે છે અથવા તેની પાસે માનવાને કારણ છે કે તે બનાવટી દસ્તાવેજ છે, તેને તે જ રીતે શિક્ષા કરવામાં આવશે જાણે કે તેણે આવો દસ્તાવેજ બનાવટી બનાવ્યો હોય.

૧૧. કલમ ૪૭૦ બનાવટી દસ્તાવેજને ફૂટરચના દ્વારા બનાવાયેલા ખોટા દસ્તાવેજ તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરે છે. આ બે કલમોમાં વપરાયેલ "ફૂટરચના" શબ્દ કલમ ૪૬૩ માં વ્યાખ્યાયિત થયેલ છે. જે કોઈ જાહેરજનને કે કોઈ વ્યક્તિને નુકસાન કે ઈજા પહોંચાડવાના, અથવા કોઈ દાવા કે ટાઈટલને સમર્થન આપવાના, અથવા કોઈ વ્યક્તિ પાસે મિલકત છોડાવવાના, અથવા સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત કરારમાં પ્રવેશ કરાવવાના ઈરાદાથી, અથવા છળપૂર્વક કરવાનો અથવા છળપૂર્વક થઈ શકે તેવા ઈરાદાથી કોઈ ખોટો દસ્તાવેજ બનાવે છે, તે ફૂટરચના કરે છે.

૧૩. કલમ ૪૬૭ અને ૪૭૧ હેઠળના ગુના માટે પૂર્વશરત ફૂટરચના છે. ફૂટરચના માટેની પૂર્વશરત ખોટો દસ્તાવેજ (અથવા ખોટો ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડ અથવા તેનો ભાગ) બનાવવો તે છે. આ કેસ કોઈ ખોટા ઇલેક્ટ્રોનિક રેકૉર્ડને સંબંધિત નથી. તેથી, પ્રશ્ન એ છે કે શું પ્રથમ આરોપીએ, મિલકત વેચવાનો દાવો કરતા બે વેચાણ દસ્તાવેજો કરી આપીને અને નોંધણી કરાવીને (જો એમ માની

લેવામાં આવે તો પણ કે તે તેની માલિકીની ન હતી), અન્ય આરોપીઓ સાથે મિલીભગત કરીને ખોટા દસ્તાવેજો બનાવ્યા અને કરી આપ્યા તેમ કહી શકાય.

૧૩. મૂળ ફરિયાદી દ્વારા કરી આપવામાં આવેલ વેચાણ દસ્તાવેજ અથવા મૂળ ફરિયાદીની આક્ષેપિત સહી હેઠળ રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલી પહોંચો સ્પષ્ટપણે અને દેખીતી રીતે "ખોટા દસ્તાવેજો" ની બીજી અને ત્રીજી શ્રેણીઓમાં આવતી નથી. તેથી, સદર દસ્તાવેજ કરી આપવો એ કોડની કલમ ૪૬૪ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ ખોટો દસ્તાવેજ કરી આપવો નથી. જો જે કરી આપવામાં આવ્યું છે તે ખોટો દસ્તાવેજ ન હોય, તો કોઈ ફૂટરચના નથી. જો કોઈ ફૂટરચના ન હોય, તો કોડની કલમ ૪૬૭ કે કલમ ૪૭૧ માંથી કોઈ પણ આકર્ષાતી નથી.

૧૪. ચાલો હવે આપણે તપાસીએ કે 'છળ'ના ગુનાના ઘટકો બને છે કે નહીં. "છળ" ના ગુનાના આવશ્યક ઘટકો નીચે મુજબ છે: (i) ખોટી કે ગેરમાર્ગે દોરનારી રજૂઆત કરીને અથવા અપ્રમાણિકપણે છુપાવીને અથવા અન્ય કોઈ કૃત્ય કે લોપ દ્વારા કોઈ વ્યક્તિને છેતરવી; (ii) તે વ્યક્તિને કોઈ મિલકત સોંપવા માટે અથવા કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા તેને રાખી મૂકવા માટે સંમતિ આપવા માટે અથવા છેતરવામાં આવેલી તે વ્યક્તિને જો તેને છેતરવામાં ન આવી હોત તો જે ન કર્યું હોત અથવા કરવાનો લોપ ન કર્યો હોત તેવું કંઈક કરવા માટે કે કરવાનો

લોપ કરવા માટે ઇરાદાપૂર્વક છળપૂર્વક કે અપ્રમાણિકપણે પ્રેરિત કરવી; અને (iii) આપું કૃત્ય કે લોપ તે વ્યક્તિને શરીર, મન, પ્રતિકૂળ ખ્યાતિ કે મિલકતમાં નુકસાન કે ઈજા પહોંચાડે છે કે પહોંચાડવાની સંભાવના ધરાવે છે. કલમ ૪૨૦ હેઠળ ગુનો બનવા માટે, માત્ર છળ જ ન હોવું જોઈએ, પરંતુ આવા છળના પરિણામે, આરોપીએ છેતરવામાં આવેલી વ્યક્તિને (i) કોઈ પણ વ્યક્તિને કોઈ મિલકત સોંપવા માટે, અથવા

(ii) કિંમતી જામીનગીરી (અથવા સહી થયેલી કે સિક્કો મારેલી કોઈ વસ્તુ અને જે કિંમતી જામીનગીરીમાં રૂપાંતરિત થવા માટે સક્ષમ હોય) સંપૂર્ણપણે કે અંશતઃ બનાવવા, બદલવા કે નાશ કરવા માટે અપ્રમાણિકપણે પ્રેરિત કરેલી હોવી જોઈએ.

૧૫. કલમ ૪૧૫ માં જણાવ્યા મુજબ 'છળ' ના ઘટકો મળી આવતા ન હોવાથી, કોડની કલમ ૪૧૭, ૪૧૮, ૪૧૯ કે ૪૨૦ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો હતો તેમ કહી શકાય નહીં.

રામ નારાયણ પોપલી વિ. સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશન, (૨૦૦૩)૩ એસસીસી ૬૪૧ માં અહેવાલ થયેલ કેસમાં, એવું ઠેરવવામાં આવ્યું છે::

"કલમ ૪૨૦ છળ અને અપ્રમાણિકપણે મિલકતની સોંપણી કરાવવા સાથે સંબંધિત છે. છળનો ગુનો બે ઘટકોનો બનલો છે. કોઈ પણ વ્યક્તિને છેતરવી અને તે વ્યક્તિને કોઈ પણ મિલકત સોંપવા માટે અથવા કોઈ વ્યક્તિ કોઈ મિલકત રાખી મુકશે તેવી સંમતિ આપવા માટે છળપૂર્વક કે અપ્રમાણિકપણે પ્રેરિત કરવી. બીજી રીતે કહીએ તો, ગુનાના ઘટકો એ છે કે છેતરવામાં આવેલી વ્યક્તિ કોઈને કિંમતી જામીનગીરી કે મિલકત સોંપે છે, છેતરવામાં આવેલી વ્યક્તિને તેમ કરવા માટે પ્રેરિત કરવામાં આવી હતી, આવી વ્યક્તિએ આરોપી દ્વારા છેતરવામાં આવી હોવાના પરિણામે આવી પ્રેરણા પર કાર્ય કર્યું હતું અને વ્યક્તિને પ્રેરિત કરતી વખતે આરોપીએ છળપૂર્વક કે અપ્રમાણિકપણે કાર્ય કર્યું હતું. છળનો ગુનો બનવા માટે, એ જરૂરી નથી કે છેતરપિંડી સ્પષ્ટ શબ્દો દ્વારા હોવી જોઈએ, પરંતુ તે વર્તન દ્વારા અથવા વ્યવહારના પોતાના સ્વરૂપમાં ગર્ભિત હોઈ શકે છે".

૧૬. 'ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત' ની વ્યાખ્યા **અરવિંદભાઈ શાંતિલાલ મોદી અને છ વિ. ગુજરાત રાજ્ય અને એક માં**, આ કોર્ટ દ્વારા ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૩૬૧૫/૨૦૦૯ માં આપવામાં આવેલ ચુકાદામાં વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવી છે જેમાં નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે:

"હું હવે વિચારી શકું છું કે ફરિયાદમાંના આક્ષેપો આઈપીસી ની કલમ ૪૦૫ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ 'ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત' નો કેસ બનાવે છે કે નહીં. કલમ નીચે મુજબ વંચાય છે :-

"૪૦૫. ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત.--જે કોઈ, કોઈ પણ રીતે મિલકત અમાનત તરીકે સોંપવામાં આવી હોય, અથવા મિલકત પર કોઈ પ્રભુત્વ સોંપવામાં આવ્યું હોય, અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ગેરઉપયોગ કરે છે અથવા તેને પોતાના ઉપયોગ માટે રૂપાંતરિત કરે છે, અથવા આવો વિશ્વાસ જે રીતે પૂરો કરવાનો હોય તે પદ્ધતિ દર્શાવતા કાયદાના કોઈ નિર્દેશનો અથવા તેણે આવો વિશ્વાસ પૂરો કરવા સંબંધિત કરેલા સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત કોઈ કાયદેસરના કરારનો ભંગ કરીને અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ઉપયોગ કરે છે અથવા તેનો નિકાલ કરે છે, અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિને તેમ કરવા માટે સ્વેચ્છાએ સહન કરે છે, તે 'ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત' કરે છે."

કલમ અનુસાર, 'ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત' માં નીચેના ઘટકોનો સમાવેશ થાય છે :-

"(a) વ્યક્તિને મિલકત સોંપવામાં આવેલી હોવી જોઈએ, અથવા મિલકત પર પ્રભુત્વ સોંપવામાં આવેલું હોવું જોઈએ;

(b) તે વ્યક્તિએ અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ગેરઉપયોગ કરવો જોઈએ અથવા તેને પોતાના ઉપયોગ માટે રૂપાંતરિત કરવી જોઈએ, અથવા અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ઉપયોગ કે નિકાલ કરવો જોઈએ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિને તેમ કરવા માટે સ્વેચ્છાએ સહન કરવું જોઈએ; અને

(c) આવો ગેરઉપયોગ, રૂપાંતર, ઉપયોગ કે નિકાલ આવો વિશ્વાસ જે રીતે પૂરો કરવાનો હોય તે પદ્ધતિ દર્શાવતા કાયદાના કોઈ નિર્દેશનો, અથવા વ્યક્તિએ આવો વિશ્વાસ પૂરો કરવા સંબંધિત કરેલા કોઈ કાયદેસરના કરારનો ભંગ કરીને હોવો જોઈએ."

એ સુસ્થાપિત છે કે 'છળ' નો ગુનો સ્થાપિત કરવા માટે, એ દર્શાવવું આવશ્યક છે કે વચન કે રજૂઆત કરતી વખતે આરોપીનો છળપૂર્વકનો કે અપ્રમાણિક ઈરાદો હતો અને તદ્દન શરૂઆતમાં જ,

એટલે કે કરાર કરતી વખતે આવા દોષિત ઇરાદાની માત્ર તેના વચન પાળવામાં નિષ્ફળતા પરથી ધારણા કરી શકાય નહીં:

૧૭. વીર પ્રકાશ શર્મા વિ. અનિલ કુમાર અગ્રવાલ અને અન્ય, (૨૦૦૭)૭ એસસીસી ૩૭૩ માં અહેવાલ થયેલ કેસમાં, ફરાર ૧૩ માં, દંડ સંહિતાની કલમ ૪૨૦ ના ઘટકો વર્ણવવામાં આવ્યા છે:

- i) કોઈ પણ વ્યક્તિની છેતરપિંડી;
- ii) કોઈ પણ વ્યક્તિને કોઈ પણ મિલકત સોંપવા માટે છળપૂર્વક કે અપ્રમાણિકપણે પ્રેરિત કરવી; અથવા
- iii) કોઈ પણ વ્યક્તિ કોઈ પણ મિલકત રાખી મુકશે તેવી સંમતિ આપવા માટે અને અંતે તે વ્યક્તિને જો તેને છેતરવામાં ન આવી હોત તો જે ન કર્યું હોત કે કરવાનો લોપ ન કર્યો હોત તેવું કંઈક કરવા કે કરવાનો લોપ કરવા માટે ઇરાદાપૂર્વક પ્રેરિત કરવી.

અપીલકર્તા તરફથી પ્રેરણાનું કોઈ કૃત્ય સામાવાળા દ્વારા આક્ષેપવામાં આવ્યું નથી. તદ્દન શરૂઆતથી જ સામાવાળાને છેતરવાનો તેમનો ઇરાદો હતો તેવો કોઈ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો નથી.

૧૮. રામ જસ વિ. યુ.પી. રાજ્ય, (૧૯૭૦) ૨ એસસીસી ૭૪૦ માં અહેવાલ થયેલ કેસમાં, છળનો ગુનો બનવા માટે જે ઘટકો જરૂરી છે તે છે—

"(i) કોઈ વ્યક્તિને છેતરીને તેની છળપૂર્વકની કે અપ્રમાણિક પ્રેરણા હોવી જોઈએ;

(ii)(a) છેતરવામાં આવેલી તે વ્યક્તિને કોઈ પણ વ્યક્તિને કોઈ મિલકત સોંપવા માટે, અથવા કોઈ પણ વ્યક્તિ કોઈ મિલકત રાખી મુકશે તેવી સંમતિ આપવા માટે પ્રેરિત કરવી જોઈએ; અથવા

(b) છેતરવામાં આવેલી તે વ્યક્તિને જો તેને છેતરવામાં ન આવી હોત તો જે ન કર્યું હોત કે કરવાનો લોપ ન કર્યો હોત તેવું કંઈક કરવા કે કરવાનો લોપ કરવા માટે ઇરાદાપૂર્વક પ્રેરિત કરવી જોઈએ; અને

(iii)(ii) (b) દ્વારા આવરી લેવાયેલા કિસ્સાઓમાં, કૃત્ય કે લોપ એવો હોવો જોઈએ જે પ્રેરિત થયેલી વ્યક્તિને શરીર, મન, પ્રતિકૂળ ખ્યાતિ કે મિલકતમાં નુકસાન કે ઈજા પહોંચાડે છે કે પહોંચાડવાની સંભાવના ધરાવે છે."

૧૯. કોમન કોઝ, એક રજિસ્ટર્ડ સોસાયટી વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા, (૧૯૯૯) ૬ એસસીસી ૬૬૭ માં અહેવાલ થયેલ કેસમાં, એવું ઠેરવવામાં આવ્યું છે કે:

"કલમ ૪૦૫ દ્વારા પરિકલ્પિત વિશ્વાસ ત્યારે જ ઉદ્ભવશે જ્યારે મિલકતની સોંપણી અથવા મિલકત પર પ્રભુત્વ હોય. તેથી, કોઈની માલિકીની મિલકત હોવી જોઈએ જે કલમ ૪૦૫ હેઠળના ગુનાના આરોપી વ્યક્તિને સોંપવામાં આવી હોય. મિલકતની સોંપણી એક વિશ્વાસ ઊભો કરે છે જે મિલકતની માલિકી સાથે જોડાયેલી માત્ર એક જવાબદારી છે અને માલિક દ્વારા મૂકવામાં આવેલા અને સ્વીકારવામાં આવેલા વિશ્વાસમાંથી ઉદ્ભવે છે. આ બાબત ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત વિ. જસવંત લાલ નથાલાલ એઆઈઆર ૧૯૬૮ એસસી ૭૦૦ માં ઠેરવવામાં આવી છે. રશિમ કુમાર વિ. મહેશ કુમાર ભદા (૧૯૯૭) ૨ એસસીસી ૩૯૭ માં, કલમ ૪૦૫ માં વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ ગુનાહિત વિશ્વાસઘાતનો ગુનો સ્થાપિત કરવા માટેના આવશ્યક ઘટકો નીચે મુજબ સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યા છે: (એસસી પૃષ્ઠો-૪૦૬-૦૭ ફકરો ૧૩)

"(i) કોઈ વ્યક્તિને મિલકત અથવા મિલકત પરનું કોઈ પ્રભુત્વ સોંપવું;

(ii) સોંપાયેલી વ્યક્તિએ અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ગેરઉપયોગ કરવો અથવા તેને પોતાના ઉપયોગ માટે રૂપાંતરિત કરવી; અથવા અપ્રમાણિકપણે તે મિલકતનો ઉપયોગ કે નિકાલ કરવો અથવા આવો વિશ્વાસ જે રીતે પૂરો કરવાનો હોય તે પદ્ધતિ દર્શાવતા કાયદાના કોઈ નિર્દેશનો, અથવા આવા વિશ્વાસને પૂરો કરવા સંબંધિત કરાયેલા કોઈ કાયદેસરના કરારનો ભંગ કરીને અન્ય કોઈ વ્યક્તિને તેમ કરવા માટે સ્વેચ્છાએ સહન કરવું."

કલમ ૪૦૫ માં વપરાયેલા "મિલકત સોંપાયેલી" અને "મિલકત પરના કોઈ પ્રભુત્વ સાથે" અભિવ્યક્તિઓ આ કોર્ટ દ્વારા સી.બી.આઈ. વિ. ડંકન્સ એગ્રો ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ, કલકત્તા (૧૯૯૬) ૫ એસસીસી ૫૯૧ માં વિચારણા હેઠળ આવ્યા હતા અને અગાઉ વ્યક્ત કરાયેલા વ્યુહને પુનરાવર્તિત કરવામાં આવ્યો હતો. એવું ઠેરવવામાં આવ્યું હતું કે "સોંપાયેલ" અભિવ્યક્તિના વિવિધ સંદર્ભોમાં વ્યાપક અને અલગ-અલગ ગર્ભિતાર્થો છે અને "વિશ્વાસ" અભિવ્યક્તિનો ઉપયોગ ટ્રસ્ટી અને લાભાર્થી, બેઈલર અને બેઈલી, માલિક અને નોકર, પ્લેજર અને પ્લેજુ જેવા વિવિધ પ્રકારના સંબંધો દર્શાવવા માટે કરવામાં આવ્યો છે".

૨૦. મૂળ ફરિયાદી/સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા કરવામાં આવેલી હકીકતો અને આક્ષેપોની પ્રથમ દર્શનીય તપાસ, આક્ષેપિત ગુના માટે વર્તમાન અરજદારો સામે પ્રથમ દર્શનીય કેસ બનાવતી નથી.

૨૧. આ કોર્ટનો એવો અભિપ્રાય છે કે ફોજદારી કાર્યવાહી ચાલુ રાખવી અયોગ્ય અને/અથવા વિપરીત રહેશે અને/અથવા ફોજદારી કાર્યવાહી ચાલુ રાખવાથી કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ થશે, એ હકીકત હોવા છતાં કે અરજદારે ફરિયાદી સાથેના કોઈ પણ વ્યવહારમાં ભાગ લીધો નથી અને/અથવા સામાવાળા નં. ૨ વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ દ્વારા દલીલ કરાયા મુજબ કોઈ દસ્તાવેજ બનાવવામાં કોઈ ભૂમિકા ભજવી નથી. ન્યાયના હેતુઓને સુનિશ્ચિત કરવા માટે, અત્રેના અરજદાર પૂરતી આક્ષેપિત ફોજદારી કાર્યવાહીનો અંત આણવો યોગ્ય રહેશે.

૨૨. ઉપર જણાવેલા દસ્તાવેજો, હકીકતો અને ઉપર ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયોના પ્રકાશમાં, આ અરજીઓ આથી મંજૂર કરવામાં આવે છે. કલોલ સિટી પોલીસ સ્ટેશન, કલોલ, જિલ્લો: ગાંધીનગરમાં નોંધાયેલ સી.આર. નં. ૧-૨૬/૨૦૦૮ વાળી ફરિયાદ (ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૭૪૩૦/૨૦૦૮ અને ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૬૩૫૪/૨૦૦૮), નારણપુરા પોલીસ સ્ટેશન, અમદાવાદ, જિલ્લો: અમદાવાદ માં નોંધાયેલ એમ. કેસ નં. ૩/૨૦૦૮

(ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૭૪૨૮/૨૦૦૮ અને ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૬૧૭૭/૨૦૦૮) અને કલોલ તાલુકા પોલીસ સ્ટેશન, કલોલ, જિલ્લો: ગાંધીનગરમાં નોંધાયેલ સી.આર. નં. 11-૧૧૦/૨૦૦૮ (ક્રિમીનલ મિસ. અરજી નં. ૧૧૨૯૧/૨૦૦૮) અરજદાર/અરજદારો પૂરતી આથી રદ અને બાતલ કરવામાં આવે છે.

૨૩. અગાઉ આપવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત કન્ફર્મ કરવામાં આવે છે. રૂલ નિયામક ઉપર જણાવેલી મર્યાદા સુધી એક્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે. કોઈ ખર્ચ નહીં.

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી બી. એન. કારિયા)

વિષય: કલમ ૪૮૨ સીઆરપીસી હેઠળ દાખલ કરાયેલી ક્રિમીનલ મિસ. અરજીઓમાં કલોલ અને નારણપુરા પોલીસ સ્ટેશનો ખાતે નોંધાયેલી એફ.આઈ.આર./ફરિયાદો રદ કરવા અંગેનો હાઈકોર્ટનો સંયુક્ત ચુકાદો.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====
=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.